

RAPPORT

Analyse Enquête begraafplaatsen West Betuwe

Klant: Gemeente West Betuwe

Referentie: BI9261-RHD-AM-WB-RP-CY-0001

Status: A1/C01

Datum: 13 februari 2024

Koggelaan 21
8017 JN Zwolle
Netherlands
Mobility & Infrastructure

+31 88 348 65 00 **T**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Analyse Enquête begraafplaatsen West Betuwe

Sub titel:
Referentie: BI9261-RHD-AM-WB-RP-CY-0001
Uw kenmerk
Status: A1/C01
Datum: 13 februari 2024
Projectnaam: BI9261
Projectnummer: BI9261
Auteur(s): DvL

Opgesteld door: DvL

Gecontroleerd door: AK

Datum: 13-02-2024

Goedgekeurd door: AK

Datum: 13-02-2024

Classificatie

Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden veelevoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderszins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Analyse resultaten enquête begraafplaatsen West Betuwe

Algemene constatering:

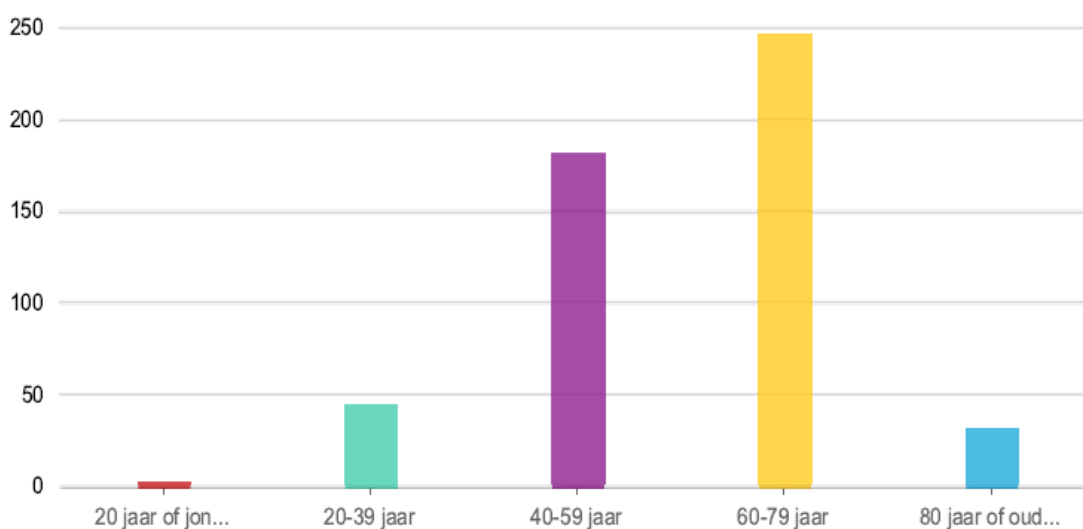
- In totaal is de enquête 509 keer ingevuld.
- De ingevulde enquêtes zijn niet evenredig verdeeld over de begraafplaatsen (zie tabel 1). Hierdoor ontstaat er een scheef beeld als dit gegeven niet meegenomen wordt bij de analyse van de resultaten. De begraafplaatsen waar vijf of minder enquêtes voor ingevuld zijn worden in de tabellen verderop in deze analyse aangegeven met een *.
- Voor de begraafplaatsen Tuil aan de St Antoniestraat en Varik aan de Kerkstraat zijn geen enquêtes ingevuld.

Tabel 1 Aantal ingevulde enquêtes per begraafplaats	
Begraafplaats	Aantal ingevulde enquêtes
Geldermalsen (Emmalaan)	72
Asperen	45
Buurmalsen	37
Ophemert	37
Herwijnen	35
Hellouw	33
Waardenburg	33
Haaften (Bernhardstraat)	32
Beesd (Schuttersweg)	22
Heukelum (Achterweg)	22
Vuren (Graaf Reinaldweg)	20
Deil	19
Spijk (Zuiderlingedijk)	19
Meteren (Bredestraat)	15
Spijk (Spijksesteeg)	9
Heukelum (Torenstraat)	7
Acquoy	6
Haaften (Engelenhof)	6
Est	6
Opijnen (Slotstraat)*	5
Enspijk*	5
Beesd (Veerweg)*	5
Varik*	4
Geldermalsen (D.J. van Wijkstraat)*	3
Tuil (Haarstraat)*	3
Meteren (Rijkstraatweg)*	3
Vuren (Waaldijk)*	2
Opijnen (Stoepstraat)*	2
Tuil (Langstraat)*	1

Kenmerken respondenten (vraag 1 en 2)

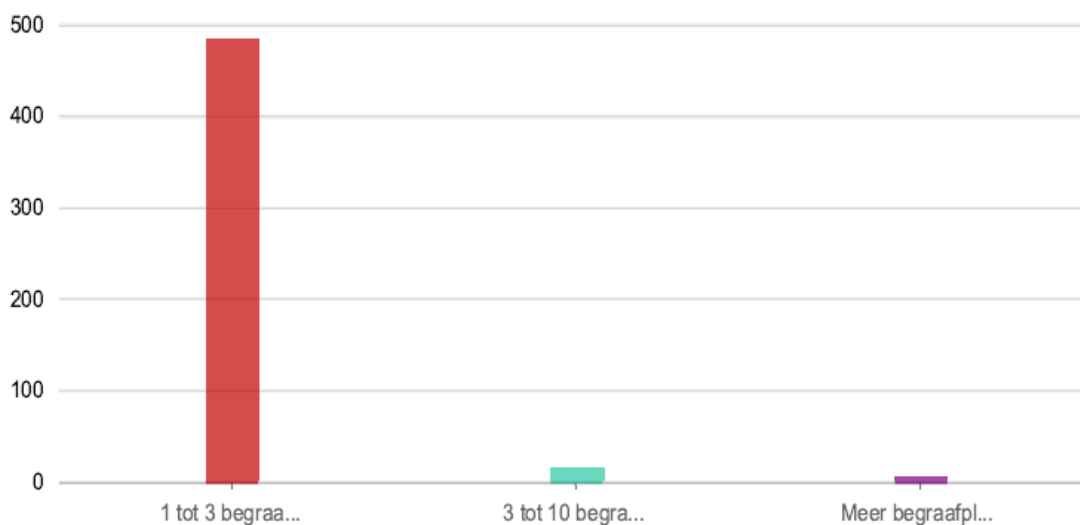
Het merendeel van de respondenten is 40 jaar en ouder (zie figuur 1). De grootste groep respondenten valt in de leeftijdscategorie 60-79. Zij vinden toegankelijkheid van de begraafplaatsen, met een rolstoel of rollator, belangrijk. Ook wensen zij meer mogelijkheden om te rusten op een bankje en de mogelijkheid om van een toilet gebruik te maken (zie vraag 16).

1 Uw leeftijd *

Figuur 1 Leeftijdsverdeling (< 20 jaar, 3 reacties; 20-39 jaar, 45 reacties; 40-59 jaar, 181 reacties; 60-79 jaar, 247 reacties; 80+ jaar, 32 reacties)

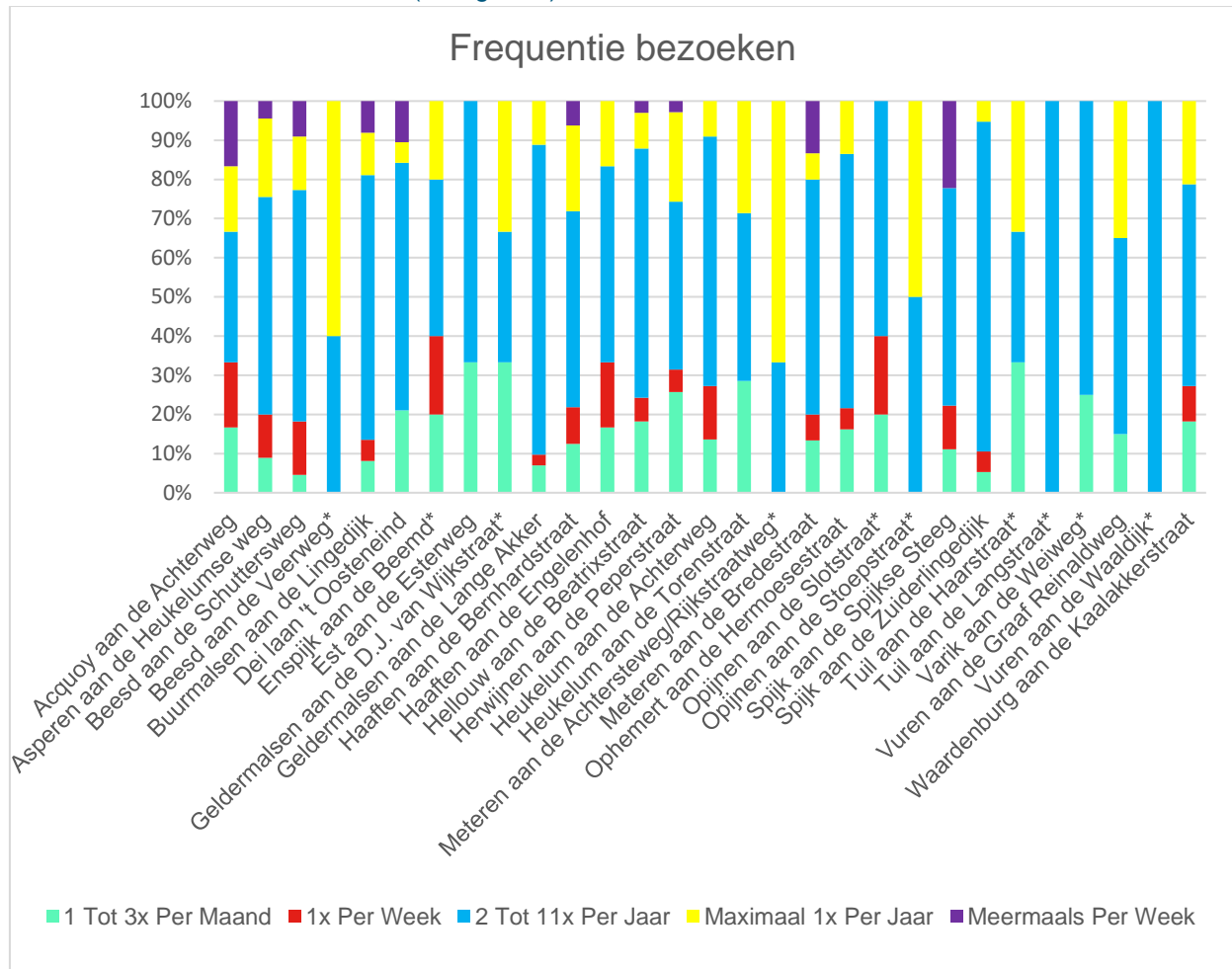
2 Hoeveel begraafplaatsen bezoekt u per jaar in de gemeente West...

Figuur 2 Bezoek van begraafplaatsen per jaar

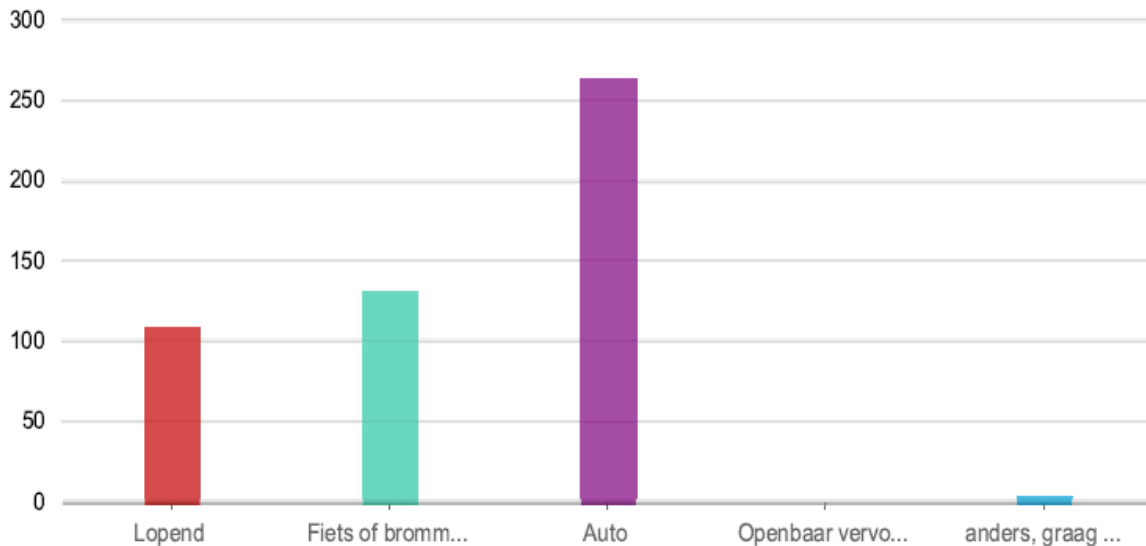
Frequentie bezoeken en vervoer (Vraag 3, 4 en 5)

Zoals aangegeven onder algemene constateringenn zitten er grote verschillen tussen het aantal reacties per begraafplaats. Voor de begraafplaatsen Geldermalsen (Emmalaan), Asperen, Buurmalsen, Ophemert en Herwijnen zijn de meeste resultaten binnengekomen. De meeste van deze respondenten komen 2 tot 11 keer per jaar op een begraafplaats (zie figuur 3). Dit doen zij overwegend met de auto, maar ook met de fiets of brommer (zie figuur 4).

Figuur 3 Frequentie bezoeken

● 5 Hoe gaat u naar de begraafplaats toe? *

Figuur 4 Vervoersmiddelen

Tevredenheid (vraag 6 tot en met 14)

De meeste respondenten zijn tevreden met het algemene beeld van de begraafplaatsen. Echter zijn er veel verschillen tussen de begraafplaatsen. De respondenten zijn over het algemeen (zeer) tevreden over de volgende begraafplaatsen: Vuren (Graaf Reinaldweg), Est, Asperen, Geldermalsen (Emmalaan) en Herwijnen.

De respondenten zijn over het algemeen (zeer) ontevreden over onder andere de volgende begraafplaatsen: Spijk (Zuiderlingedijk), Meteren (Bredestraat), Heukelum (Torenstraat) en Hellouw. Let hierbij op dat bij de begraafplaatsen met een * zeer weinig reacties binnengekomen zijn en niet opgenomen zijn in de resultaten van deze vragen. De onderstaande tabel geeft inzicht in de aandachtspunten per begraafplaats. Hierbij zijn de begraafplaatsen met minder dan 5 reacties niet meegenomen.

Tabel 2 Overzicht tevredenheid per thema per begraafplaats

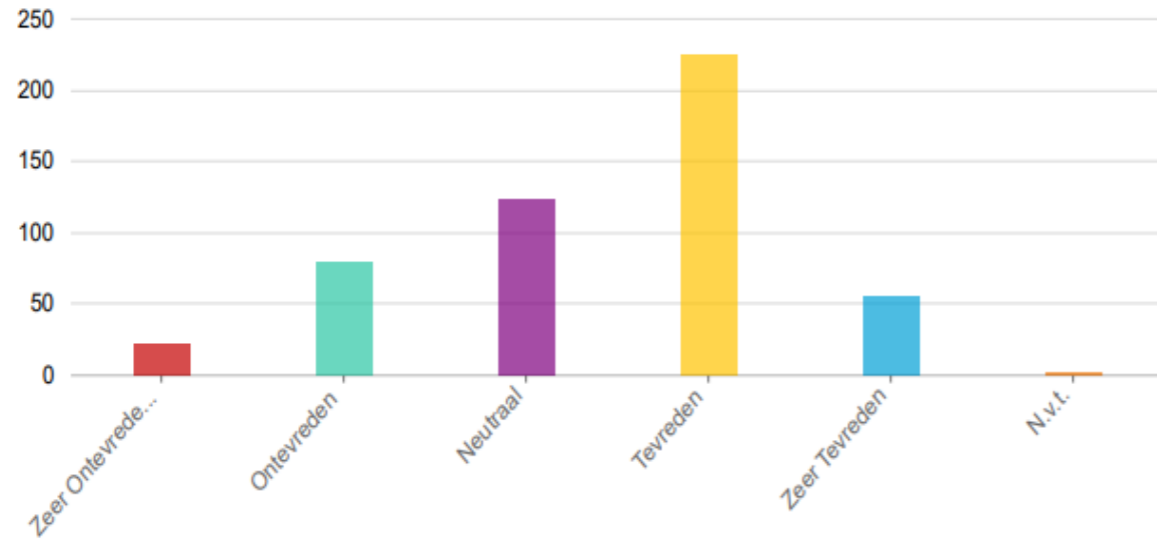
Algemeen beeld (vr. 6)	Entree (vr. 7)	Onderhoud (vr. 8)	Onderhoud paden (vr. 9)	Onderhoud groen (vr.10)	Parkeervoorzieningen (vr. 11)	Toegankelijkheid (vr. 12)	Fietsenstalling (vr. 13)	Openingstijden (vr. 14)									
Vuren	8,6	Est	9,2	Vuren	9,1	Vuren	8,1	Acquoy	9,2	Vuren	9,3	Acquoy	9,2	Acquoy	6,7	Acquoy	7,3
Est	8,3	Vuren	9,1	Est	7,7	Asperen	7,8	Vuren	9,3	Ophemert	9,0	Vuren	6,4	Geldermalsen	5,5	Vuren	7,9
Asperen	8,1	Asperen	8,2	Asperen	7,1	Est	7,7	Ophemert Spijk (Spijksesteeg)	8,0	Waardenburg	8,9	Est	5,5	Waardenburg	3,7	Est	7,1
Herwijnen	7,0	Ophemert	8,1	Geldermalsen	6,3	Geldermalsen	6,3	Geldermalsen	7,9	Geldermalsen	8,9	Haaften (Bernhardstr.)	5,2	Herwijnen	3,7	Geldermalsen	6,8
Geldermalsen	6,8	Deil	8,0	Ophemert	5,7	Deil	6,2	Asperen	7,5	Haaften (Bernhardstr.)	8,8	Asperen Spijk (Spijksesteeg)	4,9	Meteren Heukelum (Torenstr.)	3,3	Asperen	6,8
Ophemert	6,6	Geldermalsen	7,9	Acquoy	5,3	Acquoy	6,2	Geldermalsen	7,2	Est	8,3	Herwijnen Heukelum (Achterweg)	4,9	Buurmalsen	3,2	Ophemert	6,3
Deil	6,5	Acquoy	7,7	Herwijnen	5,3	Ophemert	5,5	Est	7,0	Heukelum (Achterweg)	8,2	Herwijnen Heukelum (Achterweg)	4,7	Buurmalsen	3,2	Herwijnen	6,2
Spijk (Spijksesteeg)	6,3	Herwijnen Heukelum (Achterweg)	7,7	Buurmalsen	5,1	Waardenburg	5,5	Deil	6,8	Herwijnen	7,9	Ophemert	4,5	Ophemert	3,2	Waardenburg	6,0
Buurmalsen	6,2	Waardenburg	7,3	Waardenburg	4,9	Buurmalsen	5,4	Herwijnen	6,7	Spijk (Spijksesteeg)	7,9	Waardenburg	4,1	Beesd	3,1	Buurmalsen Spijk (Spijksesteeg)	5,9
Acquoy	6,0	Waardenburg	7,2	Deil	4,7	Herwijnen	4,7	Buurmalsen	6,4	Buurmalsen	7,7	Deil Haaften (Engelenhof)	4,0	Spijk Heukelum (Achterweg)	3,1	Heukelum (Achterweg)	5,7
Beesd Heukelum (Achterweg)	6,0	Buurmalsen	7,0	Spijk (Spijksesteeg) Heukelum (Achterweg)	4,4	Beesd	4,6	Waardenburg	5,4	Acquoy	7,0	Deil Haaften (Engelenhof)	3,8	Asperen Haaften (Bernhardstr.)	3,0	Deil (Achterweg)	5,7
Waardenburg Haaften (Engelenhof)	5,4	Beesd	5,9	Meteren Haaften (Engelenhof)	4,2	Spijk (Spijksesteeg) Heukelum (Achterweg)	4,3	Beesd Heukelum (Achterweg)	5,4	Beesd	6,5	Geldermalsen	3,8	Asperen Haaften (Bernhardstr.)	2,8	Deil	5,5
Haaften (Bernhardstr.)	4,5	Spijk (Spijksesteeg) Heukelum (Torenstr.)	5,8	Haaften (Engelenhof)	3,8	Haaften (Bernhardstr.)	4,2	Spijk Heukelum (Torenstr.)	4,7	Haaften (Engelenhof)	5,8	Buurmalsen	3,5	Haaften (Engelenhof)	2,8	Beesd Haaften (Bernhardstr.)	5,2
Spijk	4,3	Haaften (Bernhardstr.)	5,3	Beesd Haaften (Bernhardstr.)	3,7	Haaften (Engelenhof)	3,8	Spijk Heukelum (Torenstr.)	4,2	Spijk	5,7	Meteren	3,3	Vuren	2,8	Meteren	4,5
Meteren	4,1	Haaften (Bernhardstr.)	5,3	Beesd Haaften (Bernhardstr.)	3,4	Spijk Heukelum (Torenstr.)	3,6	Meteren Haaften (Bernhardstr.)	3,9	Asperen	5,1	Ophemert	2,8	Deil	2,2	Spijk Haaften (Engelenhof)	4,4
Heukelum (Torenstr.)	3,6	Spijk Haaften (Engelenhof)	5,2	Spijk Heukelum (Torenstr.)	3,3	Spijk Heukelum (Torenstr.)	3,4	Haaften (Engelenhof)	3,8	Meteren	4,1	Hellouw	2,4	Hellouw Spijk (Spijksesteeg)	2,0	Heukelum (Torenstr.)	4,2
Hellouw	2,9	Heukelum (Torenstr.)	3,8	Meteren	2,3	Meteren	3,3	Heukelum (Torenstr.)	3,2	Deil	3,7	Spijk Heukelum (Torenstr.)	1,9	Est	1,2	Hellouw	3,7
	2,2	Hellouw	3,6	Hellouw	1,4	Hellouw	2,0	Hellouw	1,9	Heukelum (Torenstr.)	3,7	Est	1,6	Est	0,2	Hellouw	3,2

De bovenstaande tabel is verkregen door de resultaten per begraafplaats in te delen in drie groepen. De groepen zijn ingedeeld op basis van de waardering (zeer tevreden en ontevreden, waarde 1; neutraal, waarde 5; tevreden en zeer tevreden, waarde 10). Het aantal uitkomsten per thema is vermenigvuldigd met de waarde (van de categorie) waarin de antwoorden vielen. Het cijfer in de tabel kan gebruikt worden om de waardering van de begraafplaatsen met elkaar te vergelijken.

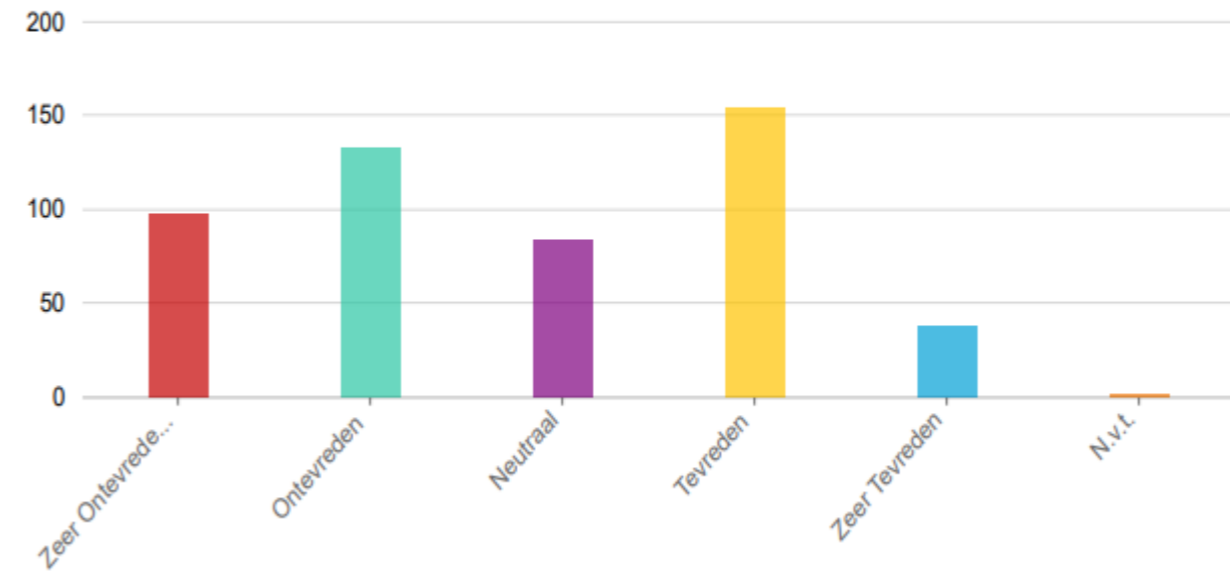
Met betrekking tot vraag 7 tot en met 14 kunnen we concluderen dat de begraafplaatsen Vuren (Graaf Reinaldweg), Est, Acquoy en Asperen het vaakst beoordeeld worden met (zeer) tevreden. De begraafplaatsen Spijk (Zuidelingedijk), Haaften (Engelenhof), Hellouw en Heukelum (Torenstraat) worden het vaakst beoordeeld met (zeer) ontevreden (zie tabel 2).

Als we de resultaten per vraag bekijken vallen de resultaten voor de toegankelijkheid voor mindervaliden op. Over het algemeen gezien zijn voor alle benoemde vragen de resultaten gem. neutraal tot tevreden. De gemiddelde tevredenheid is lager voor het onderhoud van de begraafplaats en het onderhoud van paden maar over het algemeen nog neutraal. Bij de toegankelijkheid voor mindervaliden geven aanzienlijk meer respondenten aan ontevreden te zijn over de toegankelijkheid dan bij de overige vragen. Dit wordt onderbouwd door de gegeven opmerkingen bij vraag 15. Hier is 37 keer de toegankelijkheid genoemd (van de 302 reacties op deze vraag).

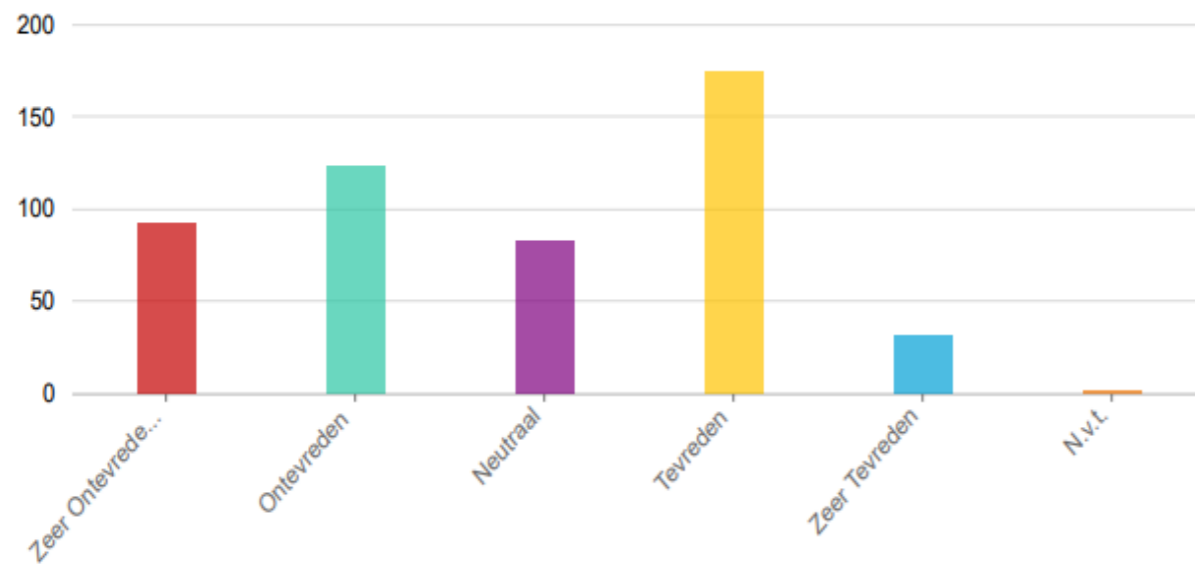
● 7 Uitstraling van de entree tot deze begraafplaats *

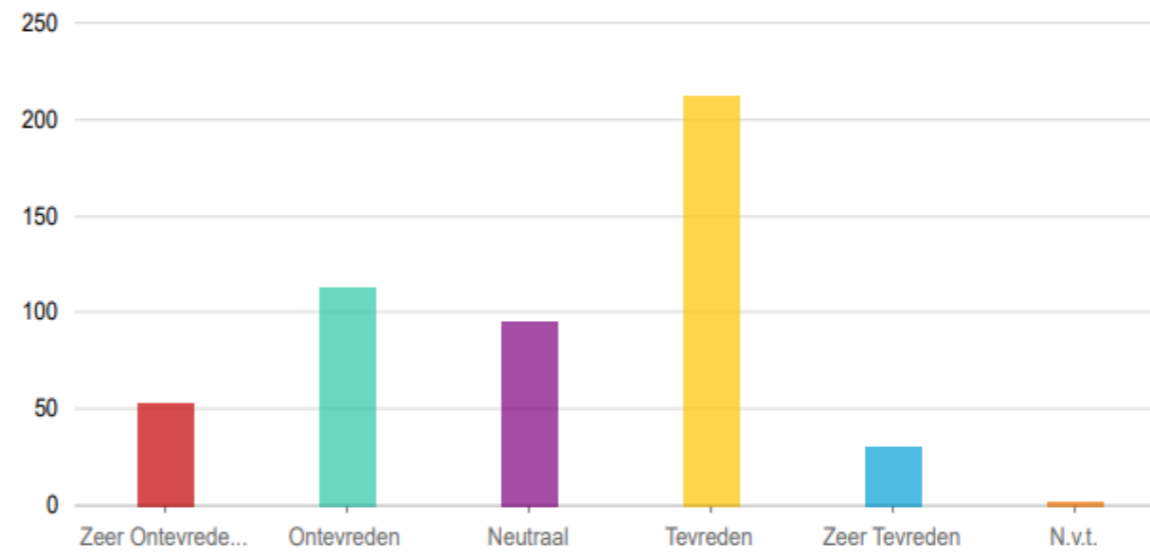
● 8 Onderhoud van deze begraafplaats *

● 9 Onderhoud van de paden *

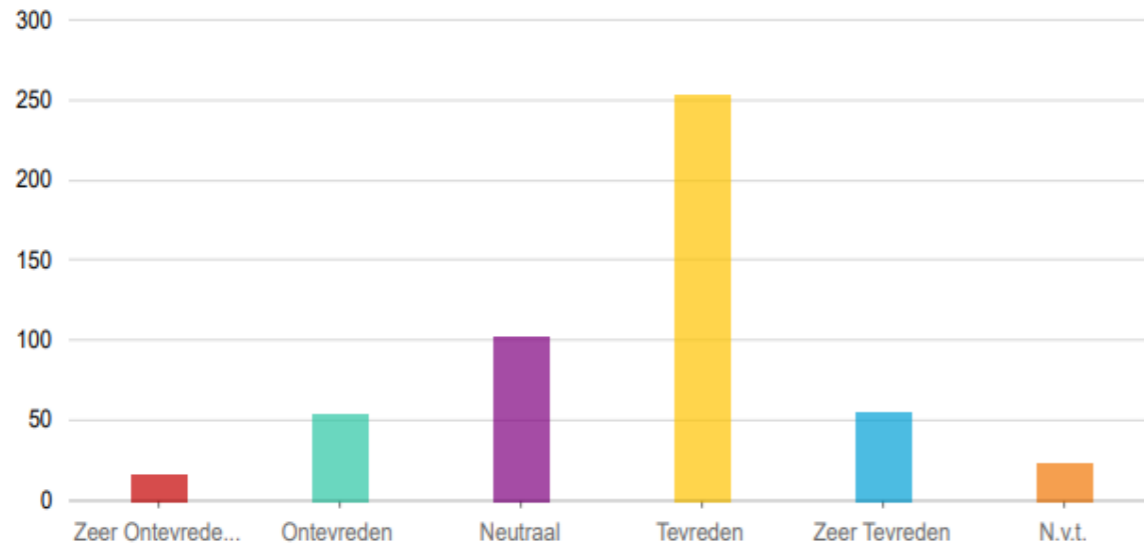

● 10 Onderhoud van het groen (bomen, struiken, hagen) *

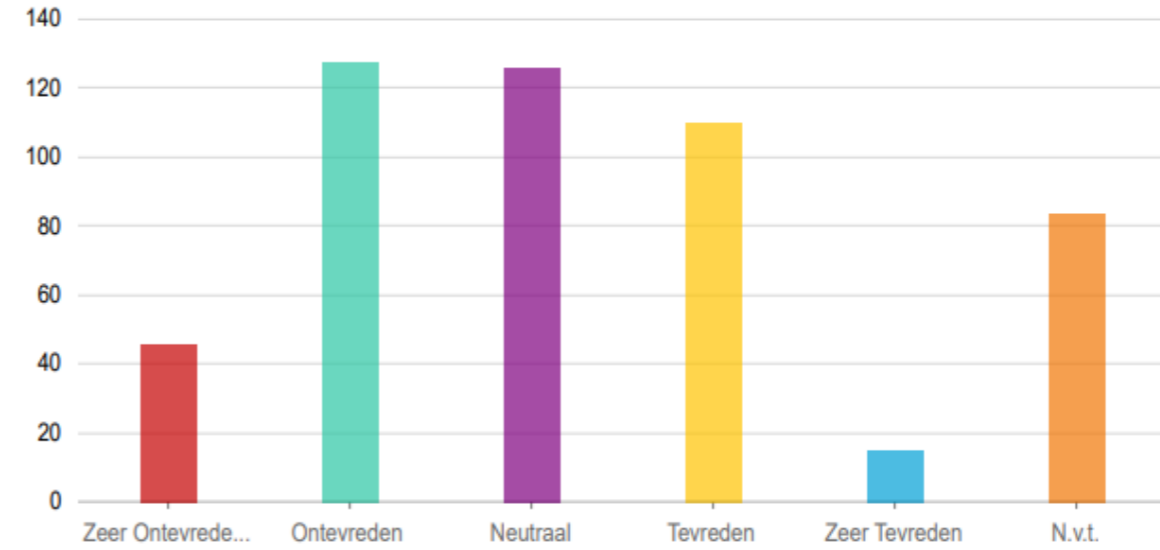

Figuur 5 Tevredenheid per thema deel I

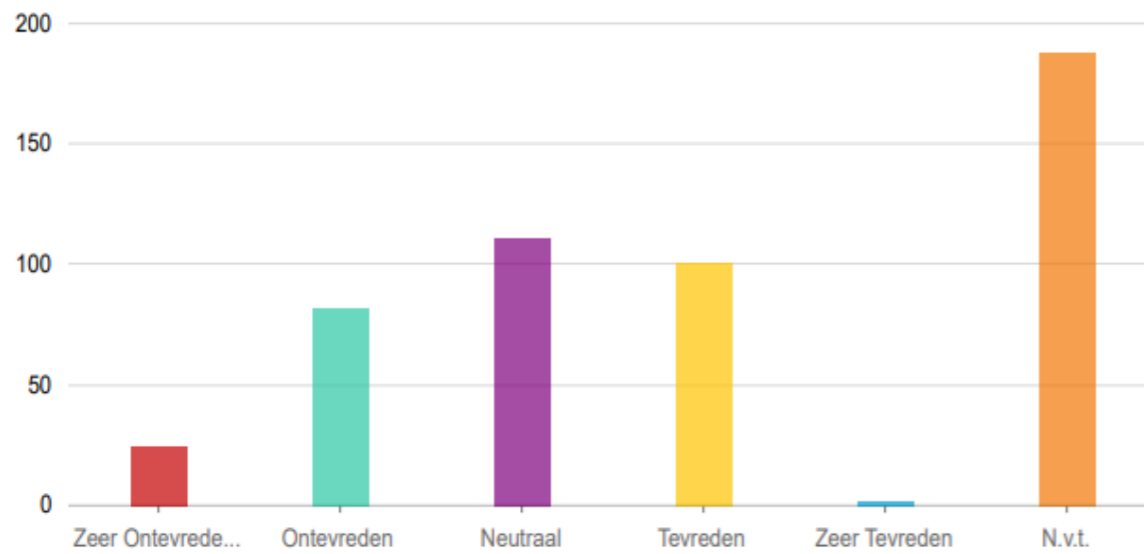
● 11 Parkeervoorzieningen *

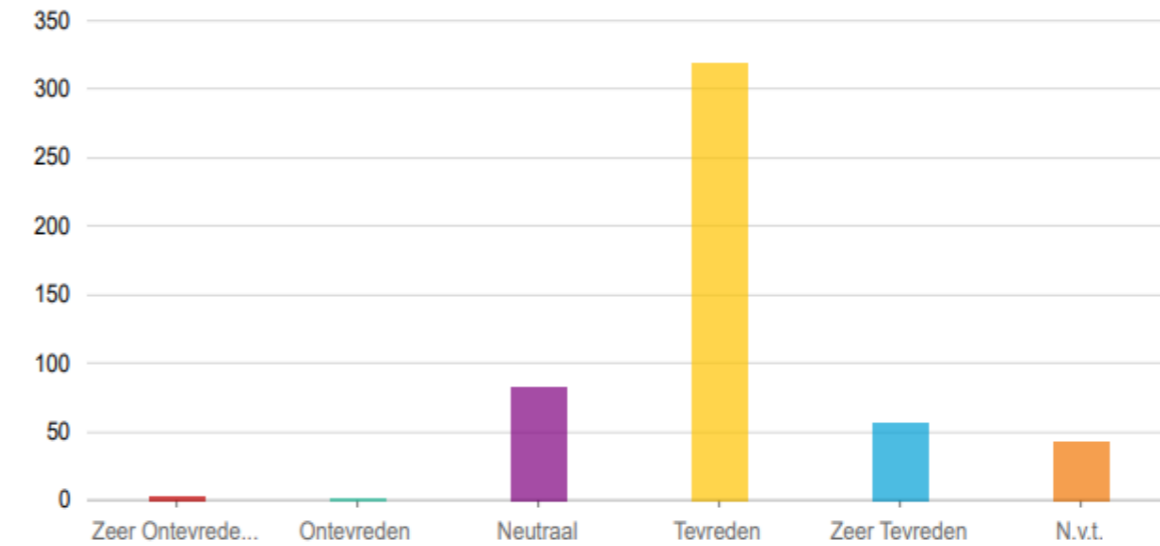
● 12 Toegankelijkheid voor mindervaliden *

● 13 Fietsenstalling *

● 14 Openingstijden begraafplaats *

Figuur 6 Tevredenheid per thema deel II

Suggesties om de uitstraling van de begraafplaatsen te verbeteren (vraag 15)

Veel respondenten hebben deze open vraag gebruikt om hun eerdere antwoorden te verduidelijken. Zo geven veel respondenten aan dat zij het onderhoud niet voldoende vinden. Zo komt uit de reacties naar voren dat hagen niet op een nette wijze gesnoeid zouden worden, dat er gras blijft liggen op de graven en paden na het maaien en er onvoorzichtig omgegaan wordt met de graven.

Opvallend is het aantal reacties die betrekking hebben op het onderhoud van de graven zelf. Uit de reacties blijkt dat het niet iedere rechthebbende of nabestaande weet wat de taken van de gemeente zijn en welke zaken zij zelf horen te regelen zoals herstel bij scheefstand of verzakking. Respondenten vinden dat niet verzorgde graven afbreuk geven aan het gehele beeld. Het onderhoud van de verharding en de informatievoorziening worden ook vaker benoemd.

Suggesties van respondenten die hieruit voortkomen zijn plaatsing van of verzorgen van:

- Borden met plattegronden
- Nieuwsberichten in diverse media
- Persoonlijke meldingen rechthebbenden bij benodigd onderhoud graf
- Informatie over regels, plichten en services van de gemeente verstrekken bij uitgifte begraafplaats of asbestemming

Daarnaast doen respondenten suggesties voor de inrichting van de begraafplaatsen. Dit wordt 64 keer genoemd. Respondenten zien graag meer (grote) bomen op locaties waar ze geen overlast veroorzaken met wortels, blad of uitwerpselen van vogels. Ook zijn er wensen voor meer bloeiende heesters of beplanting (waaronder eenjarigen in bakken en vaste planten) en meer glooiende lijnen waarbij afgeweken wordt van de strakke rijen (graven). Veelal wordt de inrichting ook genoemd met de termen privacy en uitstraling. Door beplanting te planten die het zicht op graven ontnemt wordt privacy gecreëerd.

Naast de groene inrichting wordt de toegankelijkheid van de paden en het onkruid op de paden veel genoemd. Mensen verzoeken de paden om te vormen van grind naar asfalt- of elementenverharding. Zo neemt de toegankelijkheid toe.

Tot slot zijn er reacties gegeven over van verminderen van overlast. Dit onderwerp is niet veel benoemd maar is vanwege de aard noemenswaardig. Op de begraafplaats Haaften (Bernhardstraat) wordt overlast ondervonden doordat bezoekers achter de urnenmuur afval in de struiken gooien. Bij de begraafplaats Vuren (Graaf Reinaldweg) wordt de aangelegene beplanting door o.a. chauffeurs als toilet gebruikt. Bij Geldermalsen (Emmalaan) is soms hangjeugd aanwezig. Zij geven bezoekers van de begraafplaats een vervelend gevoel. Tot slot kaarten meerdere respondenten aan dat op parkeerplaatsen geparkeerd wordt door dagrecreanten en buurtbewoners.

Voorzieningen (vraag 16)

Respondenten geven bij de begraafplaatsen Buurmalsen, Beesd (Schuttersweg), Geldermalsen (Emmalaan), Haaften (Bernhardstraat), Haaften (Engelenhof), Hellouw en Ophemert aan voorzieningen te willen. Het gaat om de volgende voorzieningen: toiletten, bankjes, meer waterpunten die ook in de winter toegankelijk zijn. Ook warm water en gereedschap/schoonmaakmiddelen om (rond) de graven schoon te maken is genoemd

Op de begraafplaatsen Buurmalsen (Lingedijk), Geldermalsen (Emmalaan) en Haaften (Bernardstraat) is er ook vraag naar meer afvalcontainers. De afvalcontainers dienen volgens de respondenten ook vaker geleegd te worden.

Op de begraafplaatsen Asperen, Beesd (Schuttersweg), Beesd (Veerweg), Buurmalsen, Haften (Bernardstraat), Meteren (Bredestraat) en Ophemert is er meer behoefte aan fietsvoorzieningen. Echter zijn voor deze begraafplaatsen per begraafplaats maar enkele reacties gegeven. Dit geldt ook voor de parkeervoorzieningen. Bij negen begraafplaatsen wordt aangegeven dat er meer parkeergelegenheid nodig is of dat er meer toezicht nodig is op het parkeren. Echter zijn dit één tot twee reacties per begraafplaats.

Meer prioriteit m.b.t. de huidige uitstraling (vraag 17)

De reacties op deze vraag komen grotendeels overeen met de suggesties om de uitstraling van de begraafplaatsen te verbeteren (vraag 15).

Vrijwilligers (vraag 18 en 18.1)

In de enquête is gevraagd of men bereid is om vrijwilligerswerk uit te voeren op de begraafplaats (zie figuur 7). Over het algemeen wordt hier negatief op gereageerd, Men is niet bereid om vrijwilligerswerk uit te voeren als de gemeente niet zelf aan het geëiste beeld voldoet én de onderhoudskosten die betaald moeten worden (erg) hoog zijn. 11% van de respondenten geeft aan wel vrijwilligerswerk te willen doen in de vorm van zwerfvuil opruimen, groenonderhoud en onderhoud aan oude graven.

● 18.1 Zo ja, kies 1 of meer soorten vrijwilligerswerk.

Figuur 7 Type vrijwilligerswerk

Begraven en asbestemmingen (vragen voor rechthebbenden) (vraag 19 t/m 19.4)

De vragen die onder deze paragraaf vallen zijn alleen aan rechthebbenden gesteld. Ca. 67% van de enquêtes zijn ingevuld door rechthebbenden.

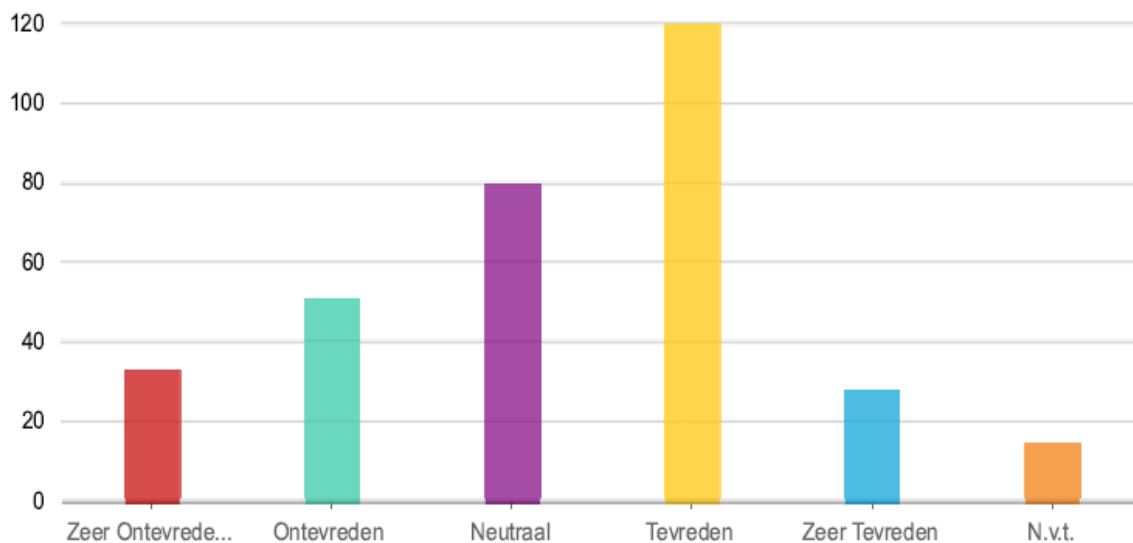
De rechthebbenden zijn neutraal tot tevreden over de tijdsduur van de grafrechten (figuur 8). Echter wensen rechthebbenden dat eeuwige grafrechten of langdurige grafrechten mogelijk worden. Als redenen hiervoor worden genoemd: hoge kosten per tien jaar, angst voor ruimen van het graf in de toekomst als er geen nabestaanden zijn of deze het graf niet meer kunnen of willen bekostigen en/of vanwege geloofsovertuiging. Bij de vervolgvragen worden de kosten ook gelinkt aan de keuze van begraafvorm. Er wordt door één respondent aangegeven dat er noodgedwongen voor crematie gekozen wordt omdat begraven niet betaalbaar is. Ook wordt er door één respondent aangegeven dat er wens is voor

natuurgraven omdat deze vanwege het concept in principe eeuwige grafrechten betreft (natuurlijk begraven wordt verder in deze analyse besproken).

Ca. 75% van de rechthebbenden zou de grafrechten (in de toekomst) willen verlengen. Dit varieert echter per begraafplaats. De reacties voor de begraafplaatsen Deil, Vuren (Graaf Reinaldweg), Herwijnen, Buurmalsen (Lingedijk), Haaften (Engelenhof), Spijk (Spijksesteeg), Waardenburg en Haaften (Bernhardstraat) zijn overwegend positief. De reacties voor de begraafplaats Heukelum aan de Achterweg is overwegend negatief. Negatieve resultaten worden vaak beargumenteerd met dat de kosten te hoog zijn. De resultaten voor begraafplaatsen* met weinig reacties zijn niet meegenomen.

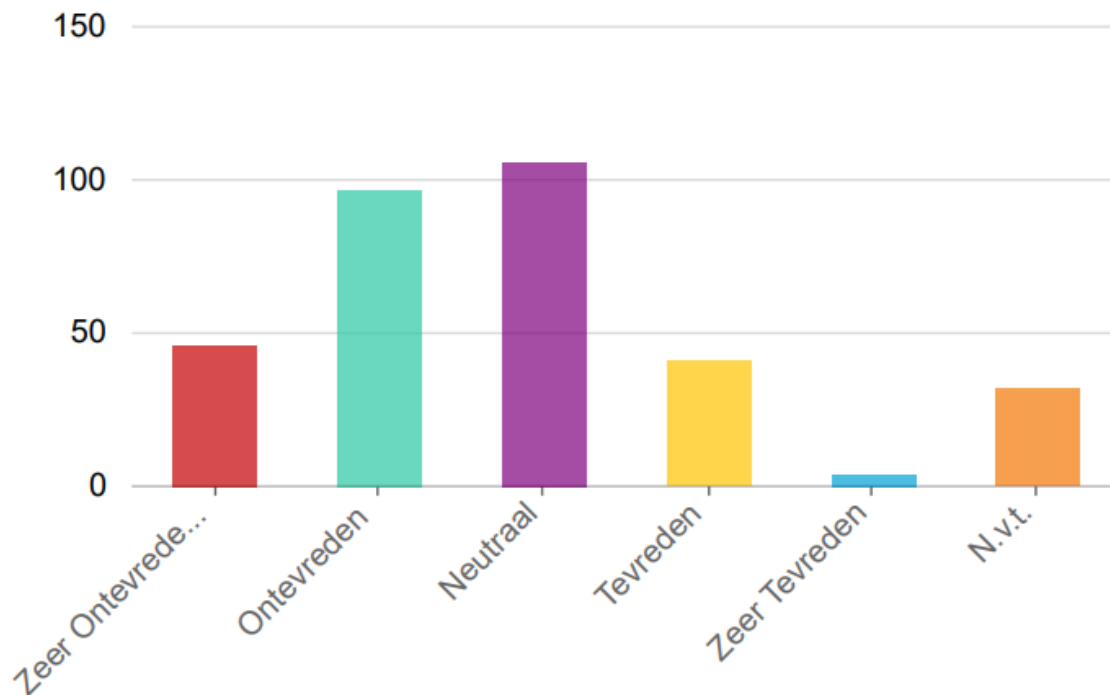
Ook blijkt uit de reacties dat het ruimen van graven een relatief onduidelijk concept is. Het blijkt dat onduidelijk is waarom er geruimd wordt, waarom er gekozen wordt om eerst de steen te verwijderen en (tijdelijk) de resten te laten liggen en waar en of de resten weer te ruste worden gelegd. Uit sommige reacties blijkt dat men niet weet dat de resten in een verzamelgraf geplaatst worden.

● 19.1 Hoe tevreden bent u over de tijdsduur van de (graf)rechten

Figuur 8 Tevredenheid grafrechten

● 19.2 Hoe tevreden bent u over de tarieven voor begraven of bepaalde...

Figuur 9 Tevredenheid tarieven

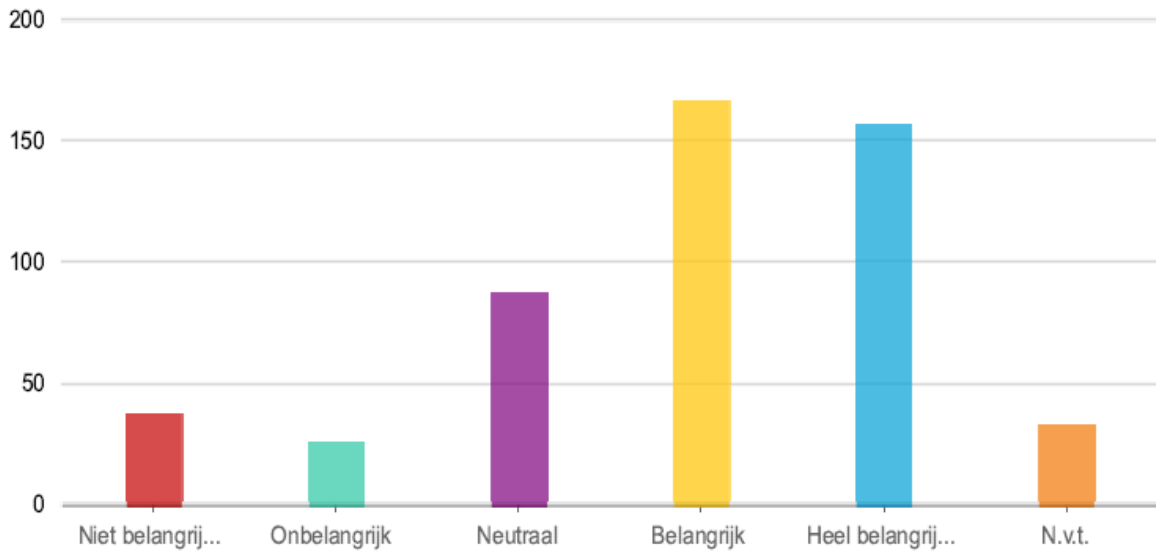
Locatie van de begraafplaats (vraag 20 en 21)

Het merendeel van de respondenten vindt het belangrijk om later op een begraafplaats in de buurt van hun woonplaats en in de buurt van familie te ruste gelegd te worden. Hierbij ligt de nadruk op bij familie.

Wat betreft de voorkeur om bij familie te ruste gelegd te worden is er het meeste interesse voor de begraafplaatsen Acquoy, Heukelum (Achterweg), Meteren (Bredestraat), Spijk (Spijksesteeg) en Ophemert (zie figuur 10).

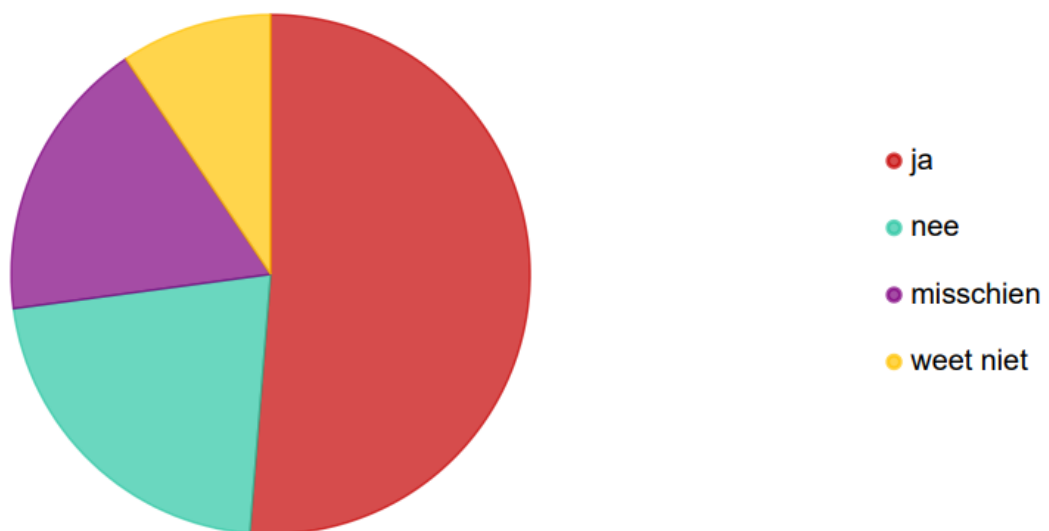
Er is het meeste interesse voor de begraafplaatsen Haaften (Engelenhof), Meteren (Bredestraat), Acquoy, Heukelum (Achterweg) en Herwijnen betreft de voorkeur voor een begraafplaats bij de eigen woonplaats (zie figuur 11).

● 20 Hoe belangrijk is het voor u om begraven te worden in de buurt va... *

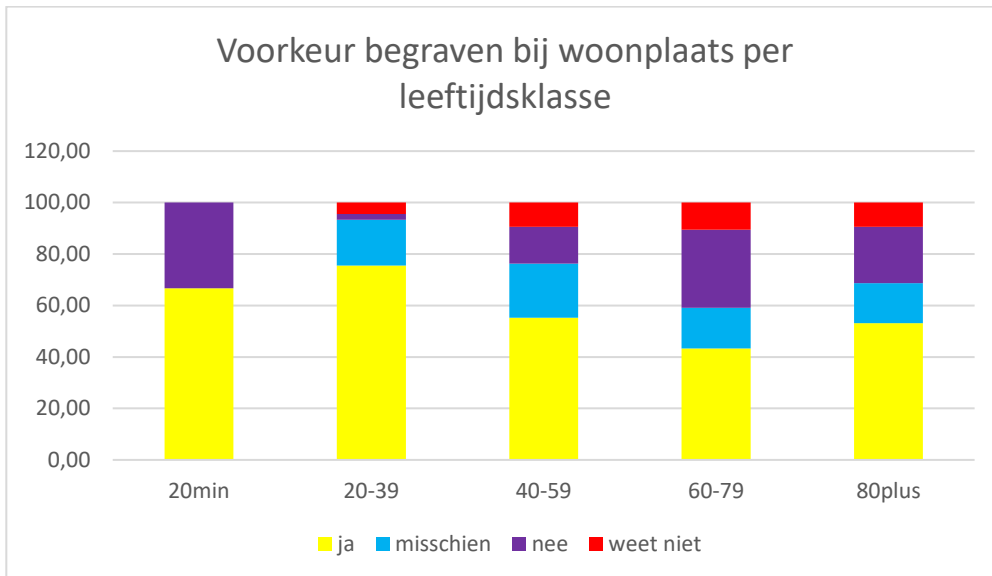

Figuur 10 Wens om bij familie in de buurt begraven te worden

● 21 Wenst u op een begraafplaats in uw dorp te worden begraven? *

Figuur 11 Wens om bij woonplaats begraven te worden

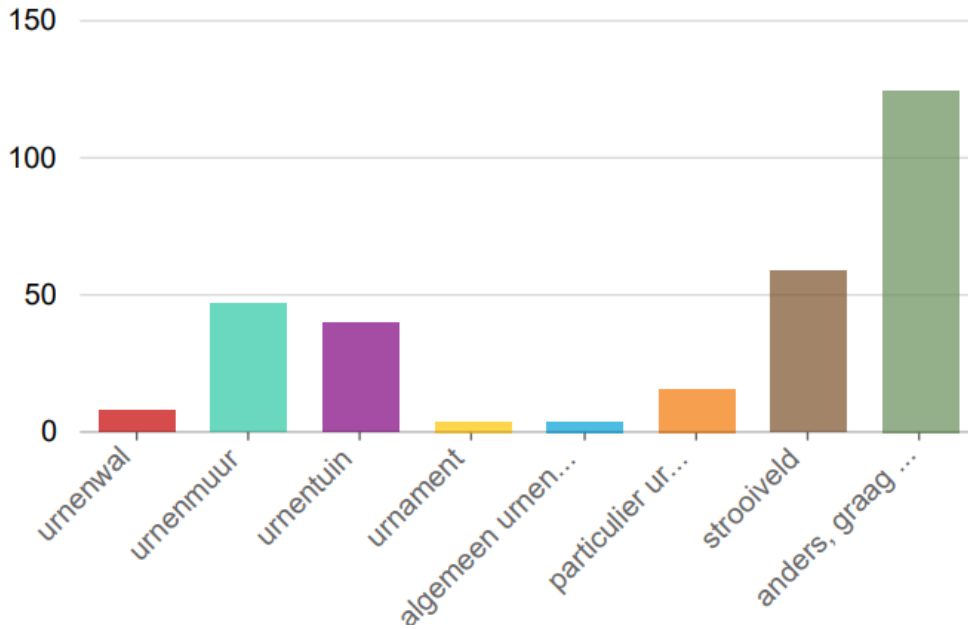
Figuur 12 Voorkeur begraven bij woonplaats per leeftijdsklasse

Ca. 34% van de respondenten zou een graf willen reserveren op de betreffende begraafplaats.

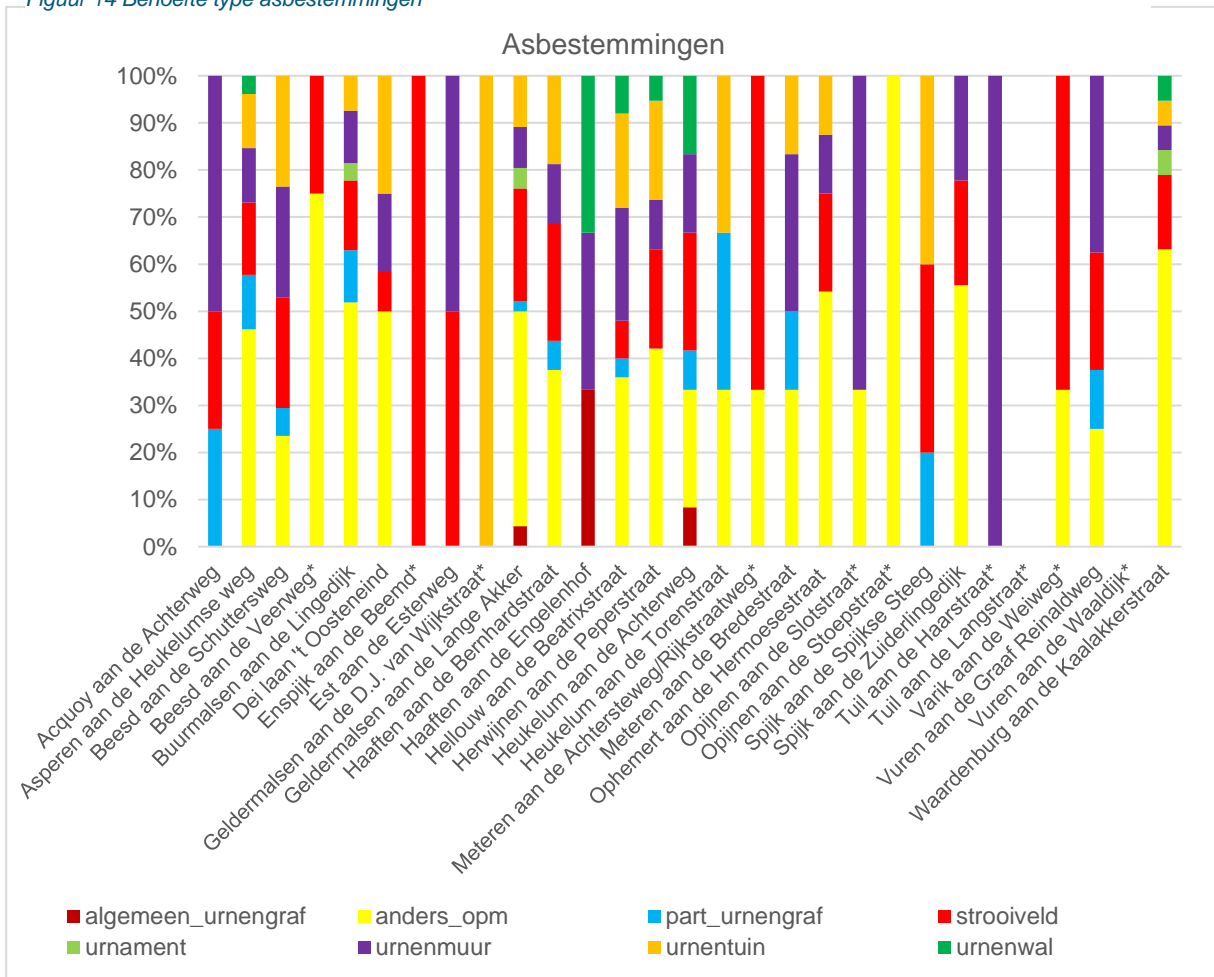
Begraafvormen en asbestemmingen (vraag 23, 24 en 25)

Er zijn enkele vragen gesteld over de gewenste begraafvormen en asbestemmingen. Uit de resultaten blijkt dat er vraag is naar strooivelden, urnenmuren en urnentuinen (zie figuur 13, 14 en 15). Daarbij wordt met enige regelmaat de wens uitgesproken dat bij een urnenmuur voldoende ruimte is om wat persoonlijke spullen te plaatsen. Een enkele respondent ervaart de urnenmuren op dit moment als onpersoonlijk. De vraag naar het type asbestemming varieert per begraafplaats.

● 23 Aan welke asbestemming heeft u het meest behoefte?

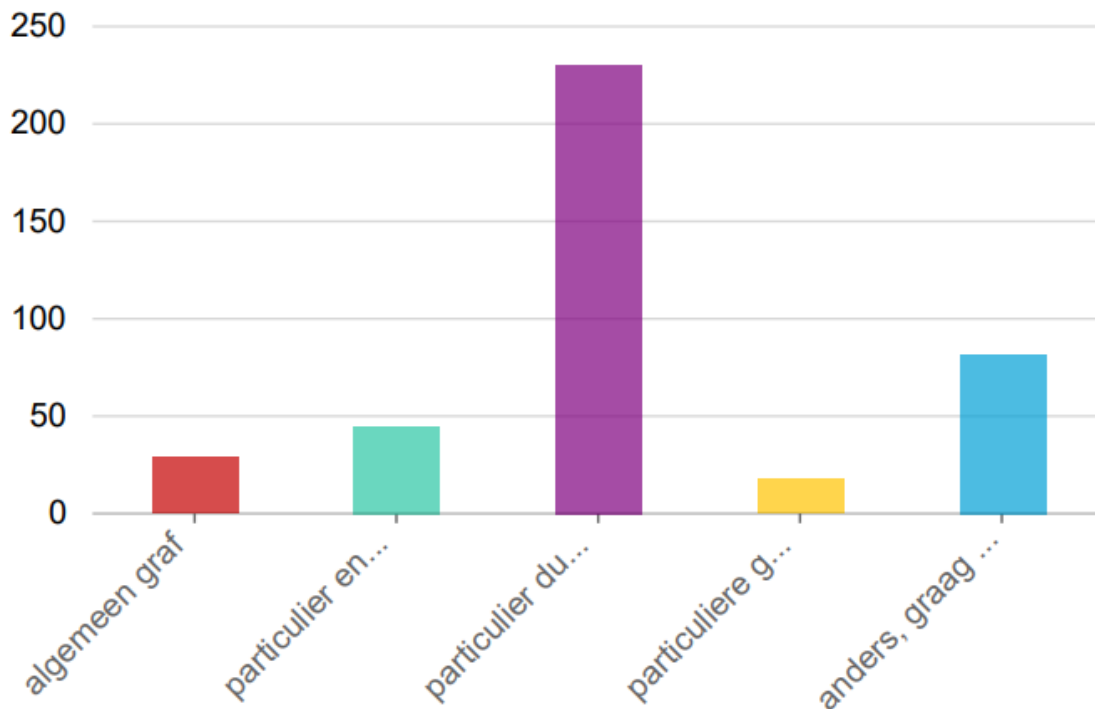

Figuur 14 Behoeftetype asbestemmingen

Figuur 13 Behoeftetype asbestemmingen per begraafplaats

● 24 Aan welke begraafvorm heeft u het meest behoefte?

Figuur 15 Behoeftte begraafvorm

Op het gebied van begraven is de meeste vraag naar particuliere dubbelgraven. In de gegeven toelichtingen komt naar voren dat er onduidelijkheden zijn over de kosten van de dubbelgraven en per wanneer de grafrechten van dubbelgraven lopen. Hoewel de meerderheid van de respondenten aangeeft geen interesse te hebben in natuurlijk begraven staat een groot deel positief ten opzichte van deze mogelijkheid (ca. 41%). Zoals eerder aangegeven ziet men als voordeel van natuurlijk begraven dat er in de toekomst geen graf geruimd hoeft te worden. Op de volgende begraafplaatsen is de meeste belangstelling voor natuurlijk begraven: Geldermalsen (Emmalaan), Spijk (Spijksesteeg), Asperen, Meteren (Bredestraat), Buurmalsen, Heukelum (Achterweg) en Waardenburg.

81% van de respondenten vindt dat er voldoende begraafvormen en asbestemmingen aangeboden worden.

Prioriteit m.b.t. grafrechten, begraafplaatsen en asbestemmingen (vraag 26 en 27)

De gegeven antwoorden op het gebied van prioriteit met betrekking tot grafrechten, begraafplaatsen en asbestemmingen (vraag 27) alsmede gewenste veranderingen komen sterk overeen (vraag 26). Vraag 26 betrof een open vraag waar 337 respondenten geen antwoord op hebben gegeven. De overige respondenten hebben één of meerdere onderwerpen genoemd, in totaal zijn er 190 onderwerpen aangedragen. De volgende antwoorden worden het meest gegeven bij vraag naar prioriteit.

- Voorlichting/informatie(voorziening) (rechten, keuzes en mogelijkheden) (14 keer genoemd)
- Prijs (45 keer genoemd)
- Natuurlijke begraafvormen/ natuurlijk begraven (met eeuwig grafrecht) (27 keer genoemd)

- Asbestemmingen, uitstrooivelden, urnenmuren en gedenkmonument (na uitstooien of ruiming (13 keer genoemd)
- Mogelijkheden/keuzes begraven en begraafplaats algemeen (10 keer genoemd)
- Ruimen graven (3 keer genoemd)
- Grafrechten (eeuwig maken, verkorten, keuze termijnen) (41 keer genoemd)
- Algeheel onderhoud begraafplaatsen, graven en paden (23 keer genoemd)
- Overig (14 diverse onderwerpen van renovatie van het joodse gedeelte van één van de begraafplaatsen, meer ruimte voor persoonlijke bezittingen bij asbestemmingen tot aan bij ruiming verificatie bij overige nabestaanden)

Overige bevindingen respondenten (vraag 29)

De meeste antwoorden zijn al bij de eerdere open vragen gegeven. Aanvullend wordt de wens uitgesproken gedenkmonumenten te plaatsen voor de resten uit geruimde graven en verstrooide resten.

Conclusie

- Er is wens voor meer en beter onderhoud en een gepaste werkwijze.
- Er is wens voor aanpassingen in de inrichting van de begraafplaats voor zowel het groen als de verhardingen. De verhardingen zijn veelal begroeid met onkruid en voor mindervaliden minder toegankelijk. De respondenten geven aan dat vervanging van de verhardingen of omvormen naar een onderhoudsvriendelijke verhardingsvorm zowel de toegankelijkheid vergroot als dat er minder onkruid op de verharding groeit.
- Op diverse begraafplaatsen is vraag naar betere of meer voorzieningen. Dit betreft voornamelijk bankjes, (warm) waterpunten die ook in de winter beschikbaar zijn en gereedschap/schoonmaakmiddelen om de graven schoon te houden.
- Er is vraag naar een betere informatievoorziening. Dit betreft o.a. maar niet uitsluitend informatie over de duur van grafrechten, de kosten van het onderhoud, (de noodzaak van/reden voor) ruimen graven, de rechten en plichten van rechthebbenden, de taken van de gemeente m.b.t. onderhoud van de begraafplaatsen, monumentale graven en de oude graven maar ook informatievoorziening wat betreft het uitzoeken van graven tot aan informatieborden met plattegronden.
- Wat betreft de mogelijkheden voor begraven en asbestemmingen is er vraag naar betaalbaar begraven, natuurbegraven en meer asbestemmingen.

Tot slot, tussen de reacties zijn reacties die meer onder meldingen of vragen horen. Wellicht kan er n.a.v. de enquête hierop gewezen worden en verwezen worden naar waar mensen hun meldingen en vragen kwijt kunnen.